

כך, אלא רק סומך הוא עליו שלא יקפחנו, ולכן מותר לו לזונה באופן זה (21).

ועדיין התקשתה הגמרא: **וכי אמר הכי, לאו שליחותיה קעביד?** האם אין הדבר נחשב כמינוי שליחות, ויתחייב לשלם לפרנס עבור המזונות, ותמצא האשה נהנית מנכסיו?

והרי **תנן: מי שהיה מושלך בבור, ואמר: "כל השומע קולו [קולי], יכתוב גט לאשתו [לאשתו]"** — הרי אלו, השומעים את קולו, **יכתבו ויתנו גט לאשתו**, כיון שלשון "כל השומע יכתוב", משמעה מינוי שליחות.

והכא נמי, כשאמר "כל הזן אינו מפסיד", משמע מינוי שליחות, ומדוע התירו לו לזונה באופן זה (22)?

ומתרצת הגמרא: **הכי השתא?** [מהו הדמיון?!]

הלא ודאי יש לחלק ולומר: דוקא **התם** גבי "כל השומע קולו יכתוב", יש בלשון זו מינוי שליחות, כיון **דקאמר "יכתוב"**, בלשון ציווי.

אבל **הכא, מי קאמר "יוזן"** בלשון ציווי (23)?! הרי רק "כל הזן" קאמר, ולשון זו אינה מינוי

שליחות, ולא יתחייב לשלם לפרנס שיוזן אותה, ולכן התירו לו לזונה באופן זה.

ומקשינן: **והא אמר רב אמי, בדליקה [מי שנפלה דליקה בנכסיו בשבת] התירו לומר — "כל המכבה אינו מפסיד"**, אף על פי שבעלמא אסור לצוות על הנכרי לחלל את השבת עבורו, כאן התירו מתוך שאדם בהול על ממונו, ואם לא תתיר לו באופן זה יבוא לכבות את הדליקה בעצמו.

ומדקדקת הגמרא: מדברי רב אמי משמע שרק **בדליקה** התירו לומר לשון זו, ולא בדברים אחרים, **ולמעוטי מאי אמר רב אמי? לאו למעוטי כי האי גוונא?** היינו האם לא היתה כוונתו למעט שאסור לומר "כל הזן לא יפסיד" כיון שזהו לשון מינוי שליחות?!

ומשנינן: **לא**, כוונתו היתה רק **למעוטי שאר איסורים דשבת**, שבהם החמירו לומר אפילו שלא בלשון שליחות, אבל בנדרים מותר לומר "כל הזן אינו מפסיד".

מתניב [הקשה] רבה, מהמשנה ששנינו במסכת נדרים: "המודר הנאה מחבירו, ואין לו [לחבירו, המודר] מה שיאכל, והמדיר רוצה לתת אוכל למודר,

22. ובשיטה מקובצת הוסיף לחדד את קושיית הגמרא: שהרי המוטל בבור אינו יודע אם יש מי ששומעו, ובכל זאת נחשבת צעקתו כמינוי שליחות, וא"כ כל שכן בבעל האומר לפני ידידו "כל הזן אינו מפסיד", שיודע הוא שישמעו לקולו, שיחשב כמינוי שליחות.

23. בריטב"א מבואר, שאפילו אם יאמר "כל הרוצה יזן את אשתי", לא נחשב הדבר כמינוי

עובר ב"לא יחל דברו", והמדיר אינו עובר בשום איסור.

21. ודוקא כשלא אמר כך ליחיד, אלא הודיע לכל מי שירצה, אבל אם אמר לחברו "אם תזון לא תפסיד" אסור. כיון ששליחותו הוא עושה ויהא חייב לשלם לו על כך, ונמצאת האשה נהנית מנכסיו. תוספות. אך מותר לומר ליחיד "כל הזן אינו מפסיד" בלשון כללית. בית יוסף אה"ע סי' עב.